

Cíklo 5.
4. februara.

Bonhai Bóh!

Létnik 16.
1906.

Sy-li spěwał,
Pilnje džělal,
Strowja če
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrny
Čerstwość da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džělaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoěn ty.

Z njebjes mana
Njeh či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pôda,
Wokrew če!

F.

Serbiske njedželske īopjeno.

Wudawa ſo kózdu ſobotu w Smolerjez knihicžiſchčeřni w Budyschinje a je tam ſa ſchtwórlétetu pſchedplatu 40 np. doſtačz.

5. njedžela po tſjoch kralach.

Tak wěrniſe hac̄ ja žiwy bým, praji tón Knjeg; ja nimam ſpodobanje na ſmjerczi bjesbózneho, ale ſo by ſo bjesbózny wobrocík wot ſwojego pucza a by žiwy był. Wobrocíče ſo, wobrocíče ſo wot ſwojich ſlych puczow; czecho dla chzecze wumrjecz, wy ſ Israelskeho doma? (Ezech. 33, 11.)

Kóz bjesbózneho je ſmjercz. — Czlowjekojo drje wſchitzu wumru, — prawi a njeprawi, pobožni a bjesbózni. Hdyž je jich čzaſ ſchischoł, woni wotbal czahnu. Duscha wustupi ſ braschneje hěty, czeło khowa ſo do rowa — a wſcho, ſchtož je bylo, ma ſwój kóz. Schto, ma ſawěrniſe wſchitko ſwój kóz? Lazaruſ wumrje a bohaty muž tež wumrje. Ale je ſ tym ta historija wobsamknjena? Ně, nam ſo dale powjeda: jedyn bu nježem do Abrahamo- weho klinia a drugi bu storežený do hele a czwile. W czasnej ſmjerczi nima wſchitko ſwój kóz. Wjele jich je, kiz bychu radu widželi, ſo by w rowje ſabyte a ſ rowom pſchifryte bylo wſchitko jich ſle waschnje a žiwenje. Ale czlowjekam je poſtajene wumrjecz, a potom ſudženie, w kotrymž tón Knjeg da kózdemu, ſchtož je ſazlužit — pobožnemu žiwenje, ſmjercz bjesbóznomu.

„Bóh pak nima ſpodobanje na ſmjerczi bjesbózneho.“ Žemu je wutrobnje žel, hdyž dýrbi hręſchička ſazudžicz a ſatamacz. Wótreho czlowjeka mera je ſopata ſe ſlósczu, ale Bóh ſe ſczerpliwoſczu na njeho hlada, wocžakujo, nje- budžeſi ſo czlowjek tola hishcze wot ſleho wotwobrocicž.

Hdy bychmij my czlowjekojo ſudžiež ſmeli, dawno bychmij ſtemu ſ prawdu ſaplačzili, ale wón, tón Knjeg, da ſwojemu ſlónzu ſchadžecz nad ſlymi a dobrymi a danaa deſchczowacz nad prawymi a njeprawymi. Lěto wot lěta wón pſchihadža a pyta plody na ſigowym ſchomje. Kaf wjele lět je wón tež k tebi pſchihadžał a plody pytał, — a ſchto je namakał? — „Porubaj jón; ſchto wón ſemju ſadžewa?“ by tež wo tebi prajicž dýrbiął, a tola ſažo jene lěto a hishcze jene lěto chze wón ſchom ſtejo wostajicž, pſchezo ſ nowa wocžakujo, hac̄ po czaszu plody njeſchiniſeſe.

„Bóh nima ſpodobanje na ſmjerczi bjesbózneho.“ Haj ſamo, hdyž ſu ſo hido jeho ſudženja ſapocžale, chze wón tež w poſlednjej hodzinje ſwojemu hněwej wobaracž, — je-li ſo ſo ſly wobrocíki wot ſwojego ſleho pucza.

Kajke bě to traſhne ſudniſtwo, jako bě Bóh tón Knjeg Israelski lud do ruk ſjeſchczelov podał, tak ſo bu ſ njeſchecželskej pſchemozu wótzny kraj ſapuſczeny, wſcho wobydleſtwo wutupjene, ſwiate město powróczene a ſwiaty templ ſ wohnjom ſpalený — a niz ſ tutej ſrudobu hishcze doſcž — ně, ſo buchu ſbytki luda, kiz běchu ſo pſched wohnjom a pſched mječom wuſhovale, daloko do zuſvý wotwiedžene. Israelski lud widžesche ſwój kóz pſched wocžomaj. „My ſhinjemy, kaf móžemy dha žiwi bycž,“ tajke bě ſtyskne žalosczenje njebožowneheho luda. Žana pomoz njebe po czlowiskej myſli. — Israelski lud bě na wěczne ſhubjeny, wot Boha ſazudžený, ſastorčený a ſaniczený. Ale hlaj, Bóh tón Knjeg da ſwojemu ludej prajicž: Czecho dla chzecze wumrjecz, wy ſ Israelskeho doma? — Ža

nimam spodobanje na ſmijerczi bjesbózneho, ale ſo by ſo bjesbózny wobrocíl wot ſwojeho pucža a by žiwý byl. — „Wobrocíze ſo, wobrocíze ſo wot ſwojich ſlych pucžow.“ — Bože ſudniſtwo dyrbi pscheſtacž, je-li ſo lud počutu čini. A prěnju krocžel do počutu bě lud ſ tym činił, ſo ſwoje hréchi a ſawinowanje pósnavasche a ſo jich wuſnavasche. Tutemu ludu dyrbjeſche ſo wot Boha pomož a wukhowanje doſtač.}

Tajke ſbože tež tebi pschejem, th ſudo naſcheho wótzneho kraja. Abo njetrjebaſch ty žaneho bójskeho ſmiljenja? — O ty maſch čeſeč, ty maſch wſchē čaſne wěžy a wſchē ſwětne ſubla. Ale njewidžiſh: čim bóle twoja kraſnoſć wonka pſchibjera, čim bóle twoja pobožnoſć nutſka wotebjera? Ty wokhudžiſh. Aſcheczijanske živjenje ſo ſ wutrobow ſhubjuje, kſcheczijanska wucžba wſchudže ſwoje prawo ſhubjuje — a možy cžemnoſće pſchińdu ſte knjeſtwu. Splah naſtawa, kotryž ſo njeda wjazy ſwaricž wot Božeho Ducha, kotremuž ſo lubi bjesbózne waschnie a wſcha njeprawda. To dyrbi teho Knjesa w njebeſbach roſhněwacž. Hladajmy ſo tehoodla čaſba, na kotrymž chze Bóh ſjewicz ſwoj ſud. Snamjenja, ſo ſo tajki čaſb bliži, ſu widžecž ſa teho, kotryž je widžiež chze. Duž chzemý počutu činicž, hdýž Boži hněw čujemy. My němý, ſo hiſcheze počutu namakamy. Bóh drje nima žaneho spodobanja na ſmijerczi bjesbózneho, ale hdýž je jeho ſčerpnoscž podarmo byla, dha wón potom ſudzi, ſanicži a ſastoreči. — Čežo dla chzeče wumrjecž, wž ſ kſcheczijanskeho luda? Čežo dla čeřicže bjes roſoma do njeboža? O činicž počutu! Wobrocíze ſo — ale doniž je hiſcheze čaſb — doniž hiſcheze počutu namakacže, hdýž ſo Bóh hiſcheze nad hréſhnikom ſmilicž móže a chze.

Hamjen.

Bože spodobanje.

(Efes. 1, 3—6.)

Hlóš (W. miš. harf., č. 60): Rjej' rjana Boža njewjeſta?

abo (524): Ja ſo na ſabat hotuju —.

Bóh, Wóžez Knjesa naſcheho,
Budž ſhwaleny, ſo doſtało
Sſo spodobanje jeho je
Nam wumozeny m ſe ſmijercze;
Naſ wuſwoliwſchi je ſej wuſtajil
Naſ ſ džecžatſtu a ſ dobov wuſwjecžil!

Naſ požohnowaſ ſ miloſće
Te pſches Khrystuſha bohacže,
Hdýž pſches njeho je wuſwoliſ
Naſ předy, hacž ſwět ſaložil,
So bychmy jako ſwjecži w luboſeži
My bjes poroka pſched nim ſhodžili.

A wuſtajil je předy naſ
Sſej ſ džecžatſtu, hacž naſta čaſb.
Pſches Khrysta, ſſyna ſwojeho,
Kaž ſpodobaſche jemu ſo,
So kraſna ſhwala ſo hnada by,
Pſches kotruž jemu ſpodobni něk ſmý.

Šsyn lubowaný Wóžowý,
S nim wot wěžnoſće džekawý
Na wumozenu ſhubjenych,

Naſ Wóžej ſčini ſpodobnyh,
Hdýž pſchińde do ſwěta a do čela
A nam, ſo je wukupil naſ ſ poklecž.

Hlej, ſpodobanje Bože je,
So kraſnoſć ſam dacž wěčnu chze,
A ſpodobanje Bože my
Pſches Khrysta wumozeni ſmý! —
Duž ſhwaleň budž Bóh pſches Khrystuſha,
So nad nami w nim ſpodobanje ma! —

U.

Prawe pređowanje.

W jenej miſionskej ſhromadžiſnje, w New-Yorku wotmětej, ras indianaſki hlowník Tſchoop wustupi a ſlědowazu rěč džerjeſche: „Bratſja, ja běch pohan a bym mjes pohanami wotroſti. Ta derje wěm, tak ſo ſ pohanami ma. Naſ pſchińde pređat ſ nam, tón chyzſche naſ pohanow wucžicž a pocža nam dopokaſowacž, ſo Bóh j e. Duž džachmy: „Měniſh th, ſo my to njewěmy? Dži ſaſo tam, ſ wotkal by pſchischoł.“

Druhi pſchińde a chyzſche naſ wucžicž. Wón džesche: „Wý njedýrbicže kranječ, njedýrbicže kracž, njedýrbicže žlokač atd.“ My jemu wotmolwicžmy: „Ty blaſniwzo, myſliſh th, ſo my to nje- wěmy? Wukn to ſam a wucž to thch ludži, kotrymž ty pſchi- ſluſhescž; pſchetož ſchtó kranje, ſchtó kže bóle, dyžli twoji ſamžni ludžo?“ Po někotrym čaſbu pſchińde Khrystian Hendrich Rauch do mojeje hěth a byže ſo ſe mni. Wopſchijecže jeho rěče běſche něhdže tole: „Ja ſ tebi du w mjenje Knjesa njebeſow a ſemje! Tón cži dawa wjedžicž, ſo chze cže rady ſbózneho ſčinicž a ſ teho hubjeniſtwa wutorhnyč, w kotrymž nětko ležiſh. Teho dla je ſo wón tež člowiſek ſčinił a je ſwoju ſrej a ſwoje živjenje tež ſa tebje daſ.“ Won ſo na to w mojej hěcže na jemu deſku lehny a wuſny; pſchetož wón bě ſprózny wot ſwojeho pucžowanja.

Duž pomylſlich: Aj, tajki je to muž? Wón tu leži a tak čiſche ſpi. Ja mohl džě jeho někſle hnydom ſabicz a do leža čižnycž. Schto by ſo ſa tym prafšaſ? Ale wón džě ſo pſched nicžim nje- ſtrachuje. Wón dyrbi drje teho wěſth bycz, ſo je Knjes njebeſow a ſemje jeho pſchecžel a jeho ſchlituje. Teho ſlowa tež wjazy wot- bycz njemóžach. Wone mi pſchezo ſaſo do myſlow pſchińdečhu, a w nožy džiſeſche ſo mi wo ſrvi, kotruž je Khrystuſha ſa naſ pſche- ſaſ. Duž myſlach: to je něſhto druhe! a tolmacžowach tym druhim Indianarjam wſchitke ſlowa, kotrež Khrystian Hendrich hiſcheze dale ſ nami rěčeſche. Tak je ſbudženje mjes nami pſches Božu hnadi naſtało. Teho dla wam praju: „Bratſja! pređujiſe pohanam Khrystuſha a jeho ſrej a jeho ſmijercz, jeli chzeče mjes nimi žohno- wanje ſbudžicž.“

F.

Sſym twój.

(Spitta.)

Ja woſmu, ſchtož mi podawasch,
A puſchežu, ſchtož ſej požadasch;
Hdýž wjedžeſch mje, tam chzu tež čahmječ,
Schtož ſakaujeſch, ſ teho stanycž.
Cžiň, kaž ty chzeſch, wſcho dam ſej lubicž,
Chzyk jeno ſo th ſo mnū ſlubicž.

Cži ſwoju wolu podwolam,
Sſej jeno twoju wuſwolam,
Ta pravidlo ma wostacž moje,
Ja nochzu ſhodžicž pucže ſwoje,
Chzu ſpočecž ſ twojim podpjeranjom,
Hicž, ſkonjecž ſ twojim žohnowanjom.

Vých blesn był, hdyž nadzíje
Ta nochzyl stajicž na tebje.
Ssym sto króčz, hischcze wjaz̄ bo jebal,
Sso sawjedl, pscheradžil a sjebal;
Hdyž bym po swojich puczach khodžil,
Ach, nihdy njejsym sbože khodžil.

Ty pał by, knieže, cžinił wjcho
Na najlepje, měj džak sa to!
Kak husto njeproshem rucze
Ssy fastupil mi hréshne pucze;
Vých njeptany tudy wostał,
Dha tebje nihdy njebych dostał.

S. Bróška.

Móz Božeho słowa.

(Pokraczowanie.)

Jan pschiindže jako pschekupz do wschelakich domow a hladasche wschudže, kak by pschi swojim czažnym wikowanju duschnje dobył a kupil. Tak pschiindže tež něhdy k jenemu ręczniku, pola kotrehož běchu sabludžene wozzy. Te dyrbjachu k Jesuzej. To pał ani woni, ani Jan njevidžichu, so dyrbja wot dženža zyle dobyte bycz a wostacž pola swojego pastyrja Jesuža.

S jenej sabludženej wozzu pał mějesche bo tak:

Wěstý młodženz, byn pobožnego duchownego, bě na universicze abo na wyższej schuli, hdžez na duchownstwo studowasche. Alle tam bě wón najbóle we piwnych khežach a na skafanzach, skomdži swoje wułnjenje a njerodžesche wo wučerňe ani wo wučerjow. Sswojej wušchi satka psched nanowymi napominanjemi a wotwobroczi bo wot próstwów swojeje pobožneje macžerje. Wón njeidžesche ženie ke mschi, svalowasche bo pobožnych ludzi a wobwiwasche bo duchownych, nanowych pscheczelow, kotrejž bě na wyższej schuli poruczeny. We tsečim lěcze swojich universitſkich lětow wotendže tam skradžu a da bo do wojałow. We Polskej bě wójna. Tam bu jako leutenant jara sranjeny. Tako bě po bitwje schěcz hodžinow na bitwischzu bjew scheje pomožy poležał, bu potom s druhimi ranenjimi sběhnjeny a do wfy donježen, hdžez bôle morwych dželi žiwych pola wjeźnego scholty do quartery pschiindže. Wojeſſki laſeník jeho tam lělowasche. Teho ranj jara pomalu žijachu, tola pał wschitke, tež te najhlubšche, sažichu. Wón pał njebjie dale na żane waschnje pola wojeſſwa k trjebanju, doſta invalidiske wopisimo a mōžesche hicž.

Wón, tón sabludženy młodženz, powjeda ſam wo tamnych schěcz bołostnych hodžinach na bitwischzu a praji: Njeſcheczelſki mječz chžysche moju ſmijercz a ſrani mje žałoszne, ale njewidomna Boža ruka, liž jón wjedžesche, chžysche moje žiwjenje; a niz jenož to cželne, ale tež moje duchowne, kotrež pał tehdom njeſnajach. Tam bym ſa te schěcz hodžinow k njewurjeknjenju wulke bołoszce pscheczelipil, ležo we ſymje a deſchežu na mokrej ſemi be wſcheje pomožy; ale rady budžich džesacž króčz wjetſche bołoszce pscheczelipil, hdž bych psches to wotbycz mohł helsku cžwilu, kotaž ſwědomnje tyczesche. Była hela ſtejſeſche wotewrjena psched mojimaj wocžomaj a moje ſwědomnje mje bjes pscheczelacž ſudžesche: hlaſ, tuto město, to je twój wotkud! — Moja tycchnoſcz a mój strach bě tak wulki, ſo hwoj mječ dohažech a chžych bo ſameho ſakkocž; ale ja běch tak ſlaby, ſo jón njemóžach ſ nožnjow wucžahnycz. Na poſledku běch tak wutly, ſo njemóžach ani plakacz ani žałoszczicž ani proſycz; jeniežke ſdychnjenicžko bo hischcze ſ mojeje wutroby wutwinj: O mój wumozniſko! — Na to ſapadžech do womorje a ležach, njewiedžiwschi niežo wjaz̄ we ſwěcze. We mojej womorje pał bo mi ſdasche, jako by pschede mnú muž ſtejal, tón džeržesche rjane knihi we ſwojej ruzy a cžitasche ſ nich ſrojemliwie: „Ta džech nimo tebje a widžich cže we twojey krwi ležo, a džach k tebi: budž žiwych we twojey krwi!“

„Ta njewěm, ſchto je bo potom dale ſo mnú ſtało, ale to wěm, hdyž wotzucžich, dha mje niežo wjaz̄ njebolesche, moje ranj niz a moje ſwědomnje tež niz. Ta běch jara ſlaby. Ta běch ſ Bohom ſjednanj. Moja duscha bo ſradowasche a we mní kniežesche měr, kaž nihdy prjedy. Ta njewjedžach, kak bě bo ſo mnú pſheměnilo, a njechach wěricž, ſo je Boža ſmilnoſcz nade mnú dobyla. Ta běch hańbicžny a nochzych ſpóſnacž Božu wulku hnadi, ani ju ſapschijecž. Bóh pałmje roškvetli pſches ſwojego Ducha a ja ſlubich, nětko w nowym žiwjenju khodžicž ſwoje žive dny. —

Tón młodženz džesche potom domoj, ſahojeny na cžele a na duschi, a pschiindže k ſwojim pſcheczelam a bydlesche pola ſwojego macžerneho bratra. Tón bě ręcznik, a bě jara na hladny a wuwołany muž psched ſwětom; a bě tež bohaty. Pschi nim tutón młodženz dželasche a pschihotowasche bo k někajkej ſlužbje. Dokelž bě tón ręcznik jara mudry a jeho ſłowo we ſwěcze wjese placzesche, dha tež bě ſa teho młodženza nadzijo, ſo něchtó hódne pola njeho naukniſe, a na to dobru ſlužbu doſtanje.

Schtož pał tón młodženz na czažnej stronje pola teho ręcznika dobywasche, to ſchfodowasche pola njeho na duchownej. Tón ręcznik bě ſwětne džecžo: bjes Boža žiwych bycz, bě jemu ſnadna wěz; a Jesuž bě jemu njeſnaty muž. Žadyn dživ teho dla: tón młodženz namaka ſažo ſwět a prjedy hacž bo ſeto miny, bě wón podobny ſwojemu wujej.

Tón dobry pastyr pał wostaji te džewjecz a džewjeczdzjeſacž wozzow w puſciniſe a dže ſa tej ſhubjenej, hacž ju namaka. Tak tež tudy. Bě naſymu, a tón młodženz ſchcipasche w ſahrodze jabluka, wužuny bo a padże. Žena jeno starych ſahojenych ranow bo pschi tym puſnaj a ſrawajesche njeſnaj. Lěkar bu ſawołany, mějesche pał wulku prózu, hacž kraj ſastaji, wjiesche ſ hlowu a wěſhczesche ſmijercz.

Sažo ſtejachu psched młodženzom helske wrota wotewrjene; jeho ſwědomnje jeho ſudžesche a ſatamasche. Wón žałoszczesche a plakasche w nožy a wodnjo. A w tajkej nufy pschiindže naſch pschekupz Jan Hauser do teho doma. Tón jeho widžesche w jeho žałoszci ležo a džesche k njemu: Potrjebacze duchownego troſchta?

Młodženz: Haj, jara wjese!

Jan wucžahný na to rjane knižki, wocžini je a cžitasche ſ nich ſrojemliwie: „Ta džech nimo tebje a widžach cže we twojey krwi ležo, a džach k tebi: budž žiwych we twojey krwi; haj ja džach k tebi: budž žiwych we twojey krwi! — (Ezech. 16, 6.)

Tón młodženz plakasche tak, ſo bylly ſ rjnczkami běžachu; pschetož psched nim ſtejſeſche tón muž ſ rjanymi knižkami, kotrehož běſche na polskim bitwischzu w ſwojej womorje widžał, a cžitasche ſrojemliwie tón rjan ſchpruch. A wón powjedasche jemu, ſchto bě bo ſ nim psched nimale dwěmaj lětomaj ſtało.

A Jan poſluchaſche a džesche na to ſ hnutej wutrobu: „Haj, tak cžini Bóh na kóždym člowjeku dwójzy abo trójzy, ſo by jeho wutrobu hnuł a ju wumohł wot ſlaženja.

To běch ſloṭe ſłowa ſa teho młodženza. Wón ſapschija ſ zyłej mozu Jesuža a džeržesche jeho. Teho ranj ſažichu; wón stanj. A njerorēcžowasche bo ſ cželom a ſ krwu, ale wopuſchci ſwojego wuja, pytasche ſebi druhdze kléb a namaža jón tež. Žemu bě wjese hréchow ſpuschczennych, teho dla wón tež nětko Jesuža jara ſubowasche.

Jan džesche ſpołojny ſ teho domu, ſpołojniſhi, hacž hdž by ſa džesacž toleť tworow we nim roſpſchedał; pschetož wón widžesche, ſo je duscha dobyta ſa Bože králeſtwo.

(Pſchichodnje ſkónczenje.)

Wschelake s bliska a s daloka.

— Budyski knyes wołkjezny hejtman je Schlieben, kotryž je ſo ſa kultusministra wot kraſa powołał, do ſwojego wažneho ſaſtojūſiwa jako minister 1. haprleje ſastupi. Wón je woſebje derje ſnath w naležnoſćach naſcheje Lužic, dokež běſche priedy ſ hamſkim hejtmanom w Žitawje a nětko je tež jako knyes wołkjezny hejtman zyrfwinske naležnoſće naſcheje Lužic a naſchich ſerbſkich woſadów pod ſobu měl.

— Danski kral Kryſtian je pónđelu popołdnju nahle wumrjeł. Wón běſche hiſcheze dopołdnja, kaž hewaſ, wjele ludzi w audijenzy pſchijal a ſo dwórlinje ſ nimi roſrěčzoval. Pſchi ſwaczinje ſo na dobo ſprózny cžujsche a lehny ſo do koža. Lěkar ſebi myſlesche, ſo je jemu jenož naſhwilne hubjenje. Ale popołdnju w tſjoch na dobo ſapocža cžezko dychacž a hdvž ſ jeho kožu ſtupichu, hižom mrějſeſche. Wón po tſjoch cžiſche a ſměrom wužny. Wón běſche nimale 88 lét starý, najstarschi kniežazy ſeſchta a mjenowaſche ſo „pſchichodn nan Ewropy“, dokež mějesche wjazy džonkow, kž ſu ſ Ewropiſkimi ſeſchtami woženjemi, kaž je n. pſch. jendžefka kralowa jeho džonka. Na trón ſtupi jeho syn Vjedrich VIII.

Zyrfwinske powjescze ſ pruskich Sſerbow.

Štaſowſkeje woſady. Wo morwych ſéta 1905. (Skónczenje.) Wot tajſich, kž ſprózni běchu wot dolheho pucžowanja a dželania abo wobežeženi wot cžezkeho nježenja a cžerpujenja, ſu tueži, kotryž je mnogi cžitar tuteho ſopjenka derje ſnal a w dobrym pomjatku ma, wuſchli: W Tſjochonach: Jan Pauliſch, 67 l. starý, a Handrij Hanžo, 75 l. W Kołmzu: Adolf Hanſa, wuſche 50 l. ſwérny knyeži ſahrodnik, 67 l.; Jan Buzchka, 70 l.; Jan Pauliſ, 79 l.; Bohuwér Blaža, 56 l.; Bohuwér Schenk, ſtoro 75 l. W Vjedrichzech: Handrij Wóſchil, 70 l. W Mortkowje: Jurij Wukasch-Kopjen, 77 l. W Radſz: Jan Bałzař, 80 l. a Jan Fähnrich, 74 l. — Bon. — W Laſu: Lejna Mechelkowa, rodž. Nowaſez, 73 l.; Hańża Nowaſowa, rodž. Wukasch, 79 l.; Maria Hobzina, rodž. Schusterz, 76 l. W Kołmzu: Hana Schellinkowa, rodž. Rehorkez, 84 l.; Hańża Kulanszina, rodž. Panasch, 83, l.; Maria Blažowa, rodž. Rehorkez, 50 l.; Hana Selzowa, rodž. Matusch, ſwudowjenia Žantschowa, 80 l.; Žeſa Pawlikowa, rodž. Rychtarkez, 87 l. W Radſz: Maria Sorina, rodž. Mitelez, 64 l. W Mortkowje: Hana Mertsch, 63 l. a w Lipinach: Kryſtila Rothowa, rodž. Fahnez, 65 l. —

Bóh luby knyes wě, kaž wjele wot tych wſchech ſu wěru džerželi a ſwérnoſć w ſaſtojūſtwje hacž do ſónza; tež kaž wjele ſu luboſć a džakownoſć jako ſlódku mſdu na wumjentku w měre wuživali a kaž wjele na poſledk w ſrudobje dýrbjachu ſe ſbytñym ſruſchkami ſpokojom bhež a žane druhe wjeſele njemějachu, hacž nadžiju, ſo budža tola ſkoro rumowacž, pſchewinycz, cžeknycz a k měrej dóncz — Woni ſu wuſchli. A jich ſutki ſu ſa nimi ſchli jako ſwědkojo k ſwědeženju ſa nich abo pſchecživo nim a — ſa naſ abo pſchecživo nam. — Řónz, luby cžloweče, wopomí.

Wopomí ſónz poſledni! — — r.

Š Delnjeje Wujesdzanskeje woſady. W starym pſches krótkim pſches Božu miłośćcz dokonanym lěcze běchu w naſchej woſadze ſo 38 džecži narodžile, mjes nimi 2 morwonarodženej. Njemandželskich běchu jich, Bohu budž ſkoržene, 8, mjes tym ſo je jich bylo w l. 1903 mjes 24 narodženym 1 a 1904 mjes 21 2. To je ta ſtara ſkóřba a muſa, ſo naſcha młodoſć horje do ſaſteje cžehnje wužoſeje mſdy dla, ſ wotkaſ paſ ſo ſ wjetſcha, koňſche lěto 5, ſ hańbu domoj wróčza.

Pſchipowjedało je ſo tu 12 porow, wot kotrychž ſu w naſchim Božim domje 7 porow Bože požohnowanje k ſwojemu mandželskemu ſwiaſkej doſtali.

Pſchi Božim bližje ſu ſ troſhtom Bože hnady ſo woſchewicz dali 940 ſerbſkich woſadnych.

Zandžel ſmjerze je w ſańdženym lěcze hufcžiſcho tu poſyl dyžli druhe lěta a je ſ tuteje cžaſnoſće do Božeho raja pſchewodžil

džecžatka, młodych, starych a ſchědžiwhych, tajſich, kotryž bě dželenje wot lubych cžezko, ale tež tajſich, kotriž ſu dawno ſebi horzo požadali priež cžahnuč a pſchi Khrystuſu býč, ſchtož by tež ſa nich wjele lepje bylo. Woſebje ſluſchachu k týmžamym:

We Wujesdze: Augusta Roharkowa mjenowana Schusterowa, wud., 76 lét stará, jeje wěru a ſejerpoſć je Bóh pſches 6 lét ſ pſchiberaſej hubjenoſću cžezko prihował, wona paſ je tež ſ placžom ſwérnoſć hacž do ſmjerze džeržala. Žurij Wjent, 70 lét starý, we wójnach pobywſhi bu ſ wojerſkej cžesceju khowanu. Marja Brzežowa, wudowa, 71 lét stará, kotrejž bě ſo tež tu w dolhei hubjenoſći wostudžilo. Wylem Pawlik, hafle 45 lét starý, ale ſprózny kſhijnoscher.

W Tranjach: Wudowa Hana Austowa, 75 lét. Marja Pětrowa, wud., 65 lét stará, lěta dolho na wocžomaj cžerpujaza, běſche jejna duſcha ſiwa w Božim ſlowje, hacž runje ſ cžezko, Bože ſlowo, Miſ. poſ, to bě jej potrjebnoſć a ſlódkoſć. Docžakacž njemiožesche, ſo by ſo jej dopjelnilo, ſchtož je tak husto ſpěvala: „ja budu jeho woſladacž ſ wocžomaj“.

W Rudej: Ernst Hórbank, hafle 40 lét starý, tež pſches dolhu pſchiberaſu hubjenoſć na wěčnoſć pſchihotowanu, ſawostajiwſhi 3 ſyrotu a wudowu. A tež ta, hafle 43 lét stará, bu wbohim ſyrotam po 4 měſazach wſata. W klinizy w Šorjelu pſtasche hojenje, nadžija bě tu, ſo budže ſo ſtrowa domoj wróčzie. Wſcho wjeſele ſo do ſrudobu pſchewobroži, dom ſo wróčji, ale w kaſhežu.

W Manjowje: M. Póčzynowa, wud., pſches 70 lét stará, a tež pſches 70 lét stará wudowa Hana Ryćzowa. Wona bě njedželu pſchi Božim bližje, pónđelu na to ſkori a po někotrych hodžinach pſchibližowachu ſo jej khlódki ſmjerze nozy.

Nahle wot Božeje rucžki ſajath bu Jan Němz a Roſa Schubertowa we W., 74 lét stará.

Po cžlowiſkej myſli pſche ſahe a k wulkej ſrudobje ſawostajených ſemrje we W.: Hana Šimonez, hafle 2 l., Hana Dürlichowa, ſwérna macž a mandželska, 47 lét, kowáſki miſchtr Janasch, 33 l. a Gustla Bońkez, 8 lét. Tych ſažny wulhōd je wſchitkim woſadnym był mózne předowanje wo ſlowje:

W ſrjedža w naſchim ſiwiſenju

Šmjerze tu na naſ ſaka.

A přenjej ſpovjedži ſu ſo pſchijeli 16, wot kotrychž běchu 12 ſerbſkich.

S kħwalbu móže ſo na to ſpomnicž, ſo w naſchej woſadze to woſchnje njeje, ſo bych ſerbskij ſtarſchi ſwoje džecži na němſke pacžerje ſkali, dokež chzedža ſo ſ tým hordžicž, měnjo, ſo ſu němſke pacžerje woſebniſche, abo ſ wopacžneje luboſće k džecžom chzedža prózu a wobčežnoſć ſ wuſnjenjom ſalutowacž, ſchpruchi, katechismuſ, kħerluſche ſu hižom w ſchuli na wuſnjenju. Sso wě, ſo maju ſerbske džecži na ſerbſkich pacžerjach ſ wuſnjenjom cžezſho a woſebje tam, hdžež maja němſkeho wucžerja, pod kotryž je ſerbske cžitanje njeſnata wěz wostała. S tým dýrbja hafle na ſerbſkich pacžerjach ſapocžecž. Ale hdžež je luboſć k temu, dha dołho njetraje, ſo ſo tež k temu wuſchilnoſć namaka a wuſnjenje wſcheho ſo tež jim po kħwili rjenje radži. A je přenje lěto pſchetratę, druhe lěto je wſcho wuſnjenje wjele lóžſche a wěz jich wutroby. Kaž němſkim džecžom němſke pacžerje, tak dýrbja ſerbskim džecžom ſerbske pacžerje k temu kħužicž, ſo bych ſo pſches nje pſchihotowacž daſe k luboſći ſerbskich ſemſchow a k wjeſelemu a žohnowanemu poſluchanju a k wužiwanju předowanja. Pſchetož jenož pſches maczeřnu rěč běži woda ſiwiſenja ſpěſhniſe a mózniſe do wutroby.

Teho dla njech ſtarſchi a džecži ſwoju ſerbsku rěč jako ſwój najdrožſchi poſklad wužoko džerža, dha tež tu dale ſſerbio ſſerbio wostanu. To daj Bóh.